

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/archiwa/realizowane-zadania-i-projekty/dzialalnosc-naukowa-edukacyjna/wystawy/133586,Polonica-emigracyjne-Ze-zbiorow-instytucji-czlonkowskich-Stalej-Konferencji-Muze.html>
02.03.2026, 15:54

Polonica emigracyjne. Ze zbiorów instytucji członkowskich Stałej Konferencji Muzeów, Archiwów i Bibliotek Polskich na Zachodzie

25.03.2020

Przedstawione w katalogu wystawy eksponaty pochodzą ze zbiorów instytucji szczególnie ważnych dla narodu polskiego. Ośrodki te, ulokowane w 9 krajach na 4 kontynentach, są ostoją polskiej kultury, ogniskami polonijnymi podtrzymującymi tradycje i historię narodu polskiego. Organizacją zrzeszającą te instytucje jest funkcjonująca od 1979 r. Stała Konferencja Muzeów, Archiwów i Bibliotek Polskich na Zachodzie (MABPZ).

MABPZ od początku była traktowana jako luźne stowarzyszenie, bez władz naczelnych i formalnej struktury. Idea jej utworzenia, jako konferencji instytucji kultury polskiej na Zachodzie, pojawiła się już w 1977 r. w Rapperswilu podczas spotkania przedstawicieli Muzeum Polskiego w Rapperswilu, Polskiego Towarzystwa Historycznego, Biblioteki Polskiej w Paryżu oraz Instytutu Polskiego i Muzeum im. gen. Sikorskiego w Londynie. Z czasem do europejskich członków Stałej Konferencji zaczęły dołączać instytucje ze Stanów Zjednoczonych, Kanady, Australii i Argentyny.

Główną formą działalności MABPZ jest organizowanie corocznych sesji plenarnych. Pierwsza sesja odbyła się w 1979 r. w szwajcarskim Rapperswilu i była to tak zwana Konferencja Założycielska. Na sesji w 1981 r. przeprowadzonej we Francji na Zamku Montrésor uchwalono statut Konferencji. Na zjeździe w 1987 r., w szwajcarskiej Solurze, wprowadzono zastrzeżenie, że członkami MABPZ mogą zostać tylko i wyłącznie instytucje działające w duchu niepodległościowym. Wykluczało to możliwość współpracy z władzami komunistycznymi PRL.

Obrady sesji są organizowane w dwóch częściach: sprawozdawczej, w której udział biorą tylko przedstawiciele instytucji członkowskich MABPZ, i naukowej, otwartej dla słuchaczy z zewnątrz, na której przedstawiane są referaty osób zaproszonych przez organizatora danej sesji.

Sesja XVII była pierwszą, która odbyła się w Polsce. Została ona zorganizowana w Lublinie w 1995 r. przez Bibliotekę Polską w Londynie we współpracy z Biblioteką Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego.

W 2016 r. na Sesji XXXVIII po raz pierwszy zaprezentowany został logotyp MABPZ, który powstał z inicjatywy Biblioteki Polskiej w Londynie.

Obecnie, po ponad 40 latach, Stała Konferencja jest nieformalnym zgromadzeniem 25 instytucji polskich funkcjonujących poza granicami kraju. Z czasem pomniejszona została o dwóch członków założycieli: Instytut Polski i Muzeum im. gen. Sikorskiego w Londynie, a także Muzeum Ojców Marianów w Fawley Court, które zostało zlikwidowane w 2009 r.

Autorami poszczególnych stron w katalogu są instytucje członkowskie MABPZ. Nie sposób przedstawić w krótkiej formie wszystkich posiadanych przez nie eksponatów ani pełnej ich historii, wymienić zasłużonych dla tych instytucji osób czy opisać szerzej zasady ich funkcjonowania. Niniejszy katalog wystawy jest zaledwie wprowadzeniem, zachętą do dalszego

odkrywania fascynujących zbiorów, historii i działalności członków Stałej Konferencji.

Koordinacja projektu: Paweł Zielony

Wystawa przygotowana przez: Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej we współpracy z:

Archiwum Polskiej Misji Katolickiej w Anglii i Walii

Archiwum Polskiej Misji Katolickiej we Francji

Biblioteką Polską im. Ignacego Domeyki

Biblioteką Polską POSK w Londynie

Fundacją Kościuszkowską

Fundacją Muzeum Pamięci 2 Korpusu Polskiego

Fundacją Rzymską im. J.Z. Umiastowskiej

Instytutem Józefa Piłsudskiego w Ameryce

Instytutem Piłsudskiego w Londynie

Kościółem i Hospicjum św. Stanisława B.M.

Muzeum i Archiwum Polonii Australijskiej

Muzeum im. Tadeusza Kościuszki w Solurze

Muzeum Polskim w Ameryce

Ośrodkiem Dokumentacji i Studium Pontyfikatu Jana Pawła II w Rzymie

Papieskim Instytutem Studiów Kościelnych

Polish Music Center, USC Thornton School of Music

Polską Misją w Orchard Lake / Centralnym Archiwum Polonii Amerykańskiej

Polskim Instytutem Badawczym i Muzeum w Budapeszcie

Polskim Instytutem Naukowym w Ameryce

Polskim Instytutem Naukowym w Kanadzie / Biblioteką Polską im. Wandy Stachiewicz

Stowarzyszeniem Weteranów Armii Polskiej w Ameryce

Studium Polski Podziemnej w Londynie

Towarzystwem Historyczno-Literackim / Biblioteką Polską w Paryżu

Zamkiem Montrésor

Wystawa dostępna tylko do pobrania

[Poprzedni Strona](#)

[Następny Strona](#)

Pliki do pobrania

[Polonica emigracyjne \(pdf, 19.47 MB\)](#)